

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6. 7. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00901

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/87

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00901 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TA3 vysielateľa C.E.N. s.r.o. a uznala podnet na preverenie v časti možného porušenia § 61 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 17. 7. 2023

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi C.E.N. s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe TA3 odvysielal dňa 27. 5. 2023 o cca 20:00 hod. program *Štúdio TA3*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 20. 7. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o začatí správneho konania.

T: 17. 7. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 6. 7. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00901 zaevidovaný dňa 29. 5. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Štúdio TA3
Deň a čas vysielania: 27. 5. 2023 o cca 20:00 hod.
Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: TA3
Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.
Číslo autorizácie vysielania: AT/87

Dátum: 28. 6. 2023

OBSAH PODNETU:

„*Ta3 rozhovor s veliteľom gruzínskej legie*

Podnecovanie k nenavisti a vraždám civilistov na zaklade štatnej príslušnosti!“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej aj „ZMS“):

§ 61 Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti

(1) Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie

a) propagovať vojnu alebo opisovať kruté alebo inak neľudské konanie spôsobom, ktorý je ich nevhodným zľahčováním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním,

b) šíriť alebo sprístupňovať informácie verejnosti s úmyslom verejne podnecovať na spáchanie niektorého z trestných činov terorizmu alebo verejne schvaľovať niektorý z trestných činov terorizmu,

c) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

d) bezdôvodne zobrazovať scény reálneho násillia, kde sa nenáležitou formou zdôrazňuje skutočný priebeh umierania alebo sa zobrazujú osoby vystavované fyzickému či psychickému utrpeniu, a to so zvláštnym ohľadom na obe trestných činov alebo ich príbuzných spôsobom, ktorý sa považuje za neoprávnený zásah do ľudskej dôstojnosti.

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Hostom publicistickej relácie *Štúdio TA3* zo dňa 27. 5. 2023 s témou *Gruzínska légia pomáha Ukrajine* bol veliteľ Gruzínskej légie Mamuko Mamulašvili¹. V relácii sprostredkoval informácie o aktuálnej situácii na ukrajinskom fronte. V úvode rozhovoru popísal divákovi, čo je to Gruzínska légia, kto ju tvorí, aké sú jej hlavné ciele. Ozrejmil vzťah legionárov k agresívnej politike Ruska a príčiny, prečo sa rozhodli pomáhať ukrajinskej armáde. Podelil sa so spomienkami a skúsenosťami počas ruskej okupácie Gruzínska, poukázal na hrozbu agresívnej politiky Ruska, ktorá stála za jeho rozhodnutím vstúpiť do cudzineckých légii. Odkryl zákulisie bojov na fronte, jeho pohľad na vývoj a očakávaný ďalší priebeh vojny. Zhodnotil vyzbrojenosť armád zúčastnených v konflikte a načrtol ďalší scenár vojny. Ocenil vojenskú pomoc Západu Ukrajine, bez ktorej by podľa neho nebolo možné očakávať víťazstvo demokracie. Vyjadril nádej i presvedčenie, že po víťazstve Ukrajiny sa naskytne šanca aj na vrátenie okupovaných území Gruzínsku. Tiež zhodnotil súčasný vnútropolitický vývoj v Gruzínsku, ktorý je podľa neho silne ovplyvnený súčasnou proruskou vládou. Vyjadril presvedčenie, že Ukrajina vojnu vyhrá, Rusko je na ceste k rozpadu a krajiny, ktoré sú dnes

¹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Mamuka_Mamula%C5%A1vili

násilne pripojené k Ruskej federácii, budú žiadať svoju nezávislosť. Priblížil zákulisie a krutosť bojov, hlavné stratégie a morálku vojakov cudzineckých légií. Ocenil organizácie podporujúce Ukrajinu Mier Ukrajine a Dar pre Putina. V závere relácie poďakoval Slovákom, ocenil morálnu i vojenskú pomoc, ktorú poskytujú tak Ukrajine, ako aj v nedávnej minulosti Gruzínsku. Vyjadril presvedčenie, že Ukrajinci sa budú môcť za krátky čas vrátiť do svojich domovov a budú mať čoskoro možnosť budovať novú krajinu.

V monitorovanom programe sme zaznamenali pasáže rozhovoru, v ktorých hosť programu M. Mamulašvili vyslovil niektoré paušalizujúce výroky na adresu údajne militantnej povahy Ruska a jeho obyvateľstva.

Moderátor: „Čo pre vás, pár slovami, znamená Rusko. Rusko, to je čo?“

M. Mamulašvili: „Rusko je to necivilizovaný štát, barbarský štát, je to posledný barbarský štát, ktorý nemôže existovať v súčasnom svete v harmónii s inými krajinami. Sú to ľudia, ktorí nie sú ochotní spolupracovať a celé svoje dejiny len ničili. Týka sa to aj Gruzínska, aj Ukrajiny, aj iných krajín, ktoré buď boli alebo neboli krajinami bývalého ZSSR.“

M. Mamulašvili: „Ako ešte teenager bol som u generála a ten vysvetľoval, čo to je Rusko. Sú to barbari, ktorí, opakujem, nemôžu spolu žiť s inými národmi. Rusko po rozpade ZSSR napadlo ako prvé Gruzínsko, boli sme prvou obeťou ruskej agresie, za tieto roky, dokonca niekoľkokrát. Čiže za tieto roky som videl, čo také je Rusko. Nerád rozprávam o politike iných krajín, odporúčal by som im, aby sa pozreli do histórie Ruska a pochopili, nakoľko nebezpečná je táto krajina a aké nebezpečenstvo predstavuje nielen pre Ukrajinu, ale aj pre krajiny, ktoré sa nachádzajú na hraniciach s Ukrajinou.“

Moderátor: „A keď ste spomenuli, že Rusi sú ľudia, ktorí nemôžu spolu existovať s inými, tak máte na mysli všetkých Rusov, alebo len niektorých?“

M. Mamulašvili: „Každého Rusa, lebo každý Rus dnes odsúhlasil Putinovi vojnu v cudzej krajine. Takže za to nesú zodpovednosť nielen politickí predstavitelia, ale celý ruský národ. A to je ten barbarský národ.“

Moderátor: „Mamuko, vy bojujete proti Rusom už takmer piatykrát. Zmenil sa ich štýl vedenia vojny, alebo je to rovnaké?“

M. Mamulašvili: „Nijak sa nezmenil. Ruská armáda sa nevyvíjala a nevyvíja sa. Môžem povedať, že už od 90. rokov, som si istý, že sa nevyvíjali ani od rozpadu ZSSR. Takže ich taktika sa nemení, ostávajú takými barbarskými, akými boli vždy a do dnešných dní bojujeme v podstate s barbarmi.“

Moderátor: „Myslíte si, že ruská armáda počas tejto vojny má motiváciu iba všetko rabovať a ničiť, alebo Rusi majú nejakú možno ideologickú motiváciu?“

M. Mamulašvili: „Nie je tam prítomná žiadna ideológia, je to len o tom, aby sa obohatili na účet svojich susedov. To je v podstate ideológia skutočného Rusa. To učia svoje deti a to učia celý ruský národ.“

K výhradám podávateľa podnetu, že relácia *podnecovala k nenávisti a k vraždám civilistov na základe štátnej príslušnosti*, konštatujeme nasledovné.

Vystúpenie hosťa sprostredkovalo divákovi vojenský konflikt na Ukrajine očami jedného z jej priamych účastníkov. Ten z pohľadu veliteľa cudzineckej légie bojujúcej na strane napadnutého štátu popisoval a rozoberal príčiny vojny, jej priebeh a následky. Počas rozhovoru sme nezaznamenali vyjadrenia podnecujúce k nenávisti, ktoré avizoval podávateľ podnetu, či ktoré by narušali ľudskú dôstojnosť v zmysle porušenia § 61 ods. 1 písm. a), c) a d) zákona č. 264/2022 Z. z. Vyjadrenia priameho účastníka vojnového konfliktu síce priamo a autenticky popisovali hrôzy vojny a jej dôsledky, no vojnu samotnú nepropagovali, nezľahčovali, ani neschvaľovali. Svedectvo veliteľa Gruzínskych légií je výpoveďou vojaka cudzineckých légií

bojujúceho a dlhodobo sa zasadzujúceho za pomoc krajinám brániacim si svoju štátnosť voči ruskej agresii porušujúcej práva na sebaurčenie autonómnych štátov vzniknutých po rozpade ZSSR. Nezaznamenali sme, že by rozhovor s veliteľom Gruzínskych légii mal potenciál podnecovať diváka k nenávisti či priamo *k vraždám civilistov na základe štátnej príslušnosti*, ako sa uvádza v podnete. Práve naopak, prostredníctvom priameho účastníka vojnového konfliktu mal divák možnosť preniknúť do krutostí a nezmyselnosti samotnej podstaty vojny. Napriek skutočnosti, že s následkami vojny a fenoménom smrti je hosť denne konfrontovaný, v jeho výpovediach nedochádzalo k naturalistickému popisu detailov krutostí, násilností, umierania, či páchania vojnových zverstiev na vojakoch a civilnom obyvateľstve. Naopak, sprostredkované osobné, autentické skúsenosti stretu vojaka s vojnou divákom predostreli jej nezmyselnosť a nehumánnosť. Odhodlanosť ukrajinských vojakov a cudzineckých légii viesť spravodlivý boj voči vyvolanej agresii nemožno chápať ako podnecovanie k vojne, ale ako čin túžby po slobode, akt vedenia spravodlivej, obrannej vojny voči agresorovi pošliapavajúcemu základné ľudské práva a práva národov na sebaurčenie. V danej súvislosti uvádzame tiež rozsudok ESLP *Jersild v. Dánsko*, z ktorého analogicky vyplýva, že odvysielanie takých prejavov, aké v relácii vyslovil priamy účastník bojov M. Mamulašvili, je v určitom kontexte prípustné.

Z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva *Jersild v. Dánsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 23. septembra 1994) vyplýva, že novinári zdieľajúci alebo citujúci nenávistné prejavy iných osôb v rámci spravodajstva a publicistiky požívajú ochranu vtedy, ak sú novinári dobromyseľní, ak ich cieľom je prispieť k verejnej diskusii o danej téme legitímneho verejného záujmu a ak zároveň spracovanie príspevku je profesionálne a poskytuje objektívnu spravodajskú analýzu spoločenského problému.^[1] V tomto rozhodnutí išlo o prípad novinára, ktorý odvysielal zostrihaný záznam interview s členmi extrémistickej organizácie obsahujúci ich rasistické a nenávistné vyjadrenia na adresu prisťahovalcov. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí *Jersild v. Dánsko* uviedol, že je potrebné zohľadniť „*spôsob, akým bol pripravený príspevok..., jeho obsah, kontext, v ktorom sa vysielal, a účel programu*“, pričom dôležitým faktorom hodnotenia je, „*či sa predmetný príspevok, posudzovaný ako celok, z objektívneho hľadiska javil tak, že jeho cieľom bola propagácia rasistických názorov a myšlienok.*“ Európsky súd pre ľudské práva zohľadnil, že príspevok bol vysielaný ako súčasť seriózneho dánskeho spravodajského programu a bol určený dobre informovanému publiku, že novinár sám neurobil tieto rasistické a nenávistné vyjadrenia, ale iba sprostredkoval ich šírenie ako televízny novinár zodpovedný za spravodajský program, že uvedenie relácie zo strany televízneho hlásateľa sa začalo odkazom na nedávne verejné diskusie a komentáre v tlači na tému rasizmu v Dánsku, a tým vyzývalo diváka, aby vnímal program v tomto kontexte a že hlásateľ oznámil, že predmetom programu bolo zaoberať sa jednotlivými aspektmi problému,

^[1] „*Zjištění Soudu na základě jeho vlastního posouzení věci, že motivem novináře nebylo šíření rasistické propagandy, nýbrž objektivní zpravodajská analýza s cílem poskytnout veřejnosti informace o nositelích těchto barbarských názorů, a tak svým dílem přispět k formování (v případě Jersild aktuálně probíhající) veřejné debaty na téma soužití odlišných kultur, potom výrazně zvyšuje práh pro legitimní sankcionování inkriminovaného projevu. Postižení rasistického projevu, nota bene trestněprávními prostředky, bude v takové situaci možné jen tehdy, bude-li „přesvědčivě“ zdůvodněno „dostatečnými“ důvody. Jak tedy vyplývá z precedentu Jersild, novináři mohou požívat určité speciální privilegium spočívající v možnosti šířit nenávistné projevy učiněné jinými mluvčími, jež samy o sobě zcela jasně nepožívají ochranu článku 10. Základní podmínkou této svobody je absence zlé víry a naopak přítomnost motivu přispívat relevantním způsobem k debatě o určitém tématu legitimního veřejného zájmu. Toto právo však samozřejmě neznamená, že ochrany svobody projevu se může dovolávat novinář šířící v médiích své vlastní rasistické urážky, popř. někdo, kdo takoveto urážky lehkomyšlně či dokonce zlovolně opakuje po jiném. Jak bylo výše uvedeno, taková situace je v rozporu s článkem 10 ve spojení s článkem 17 Úmluvy.*“ (Barinka, R.: Evropská úmluva o lidských právech a doktrína margin of appreciation. Dizertačná práca. Masarykova univerzita v Brne, 2005/2006, s. 87. Dostupné na https://is.muni.cz/th/9687/pravf_d/)

a to identifikáciou určitých rasistických jedincov a zobrazením ich mentality a sociálneho zázemia. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva sa prostredníctvom úvodných slov televízneho hlásateľa ako aj správaním počas interview novinár „jasne dištancoval od osôb, s ktorými bolo robené interview“, napríklad tým, že ich opísal ako členov „skupiny extrémistickej mládeže“, ktorí podporujú Ku Klux Klan, a odkázal na záznamy v registri trestov niektorých z nich. Novinár tiež vyvrátil niektoré rasistické tvrdenia napríklad tým, že pripomenul, že existujú ľudia s čiernou pokožkou, ktorí majú „dôležité zamestnanie“. Súd podotkol, že príspevok, vnímaný ako celok, priniesol posolstvo, že súčasťou protispoločenského postoja členov extrémistickej organizácie sú rasistické postoje a vyhlásenia. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva sa preto „z celkového pohľadu nemohlo objektívne javiť, že cieľom príspevku bolo šírenie rasistických názorov a myšlienok“. Podľa súdu to bolo práve naopak – „príspevok sa jednoznačne snažil (prostredníctvom interview) odhaliť, analyzovať a zobrazit' konkrétnu skupinu mladých ľudí, ktorí sú v dôsledku svojej sociálnej situácie obmedzení a frustrovaní, majú záznamy v registri trestov a násilnícke postoje, takže príspevok sa zaoberal špecifickými aspektmi veci, ktorá bola vtedy dôležitou otázkou verejného záujmu.“

Sme toho názoru, že odvysielaním rozhovoru s veliteľom Gruzínskych légii nedošlo k porušeniu ustanovení § 61 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. týkajúcich sa ochrany ľudskej dôstojnosti.

Vzhľadom na obsah a typ programu – aktuálna publicistika sme namietaný obsah analyzovali aj z hľadiska **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z.:

Vysielaťel, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Vyslovené paušalizujúce výroky na adresu Ruska a ruského národa podľa nášho názoru treba vnímať ako výpovede vojaka vyhraňujúceho sa voči ruskej agresii už od začiatku vojnového konfliktu medzi Ruskom a Gruzínskom. Jeho súdy i predsudky sú ovplyvnené bezprostrednou bolestnou skúsenosťou z priamych bojov, ktorých bol a doposiaľ je priamym účastníkom. Paušálnu „globálnu vinu“ ruského národa na vojnovom konflikte vníma v historickom kontexte politického vývoja Ruska po rozpade ZSSR a jeho zahraničnej politiky.

Názory a úsudky host'a relácie tak v danom kontexte možno chápať ako z jeho pohľadu prípustné a pochopiteľné, keďže ide stále o živý priebeh bojov, pričom vinu na rozpútanom konflikte zosobňuje práve Rusko. Treba tiež poznamenať, že samotný divák bol od začiatku relácie konfrontovaný s tým, že o vojnovom konflikte bude informovať jeho priamy účastník, vojak cudzineckej légie, vypovedajúci o osobných, negatívnych skúsenostiach, v ktorých reflektuje svoj pocit krívd poznačených presvedčením, že ruský národ sa radikálnym spôsobom nevyhranil voči vojne už od počiatkov Gruzínskeho konfliktu, čím následne de facto nepriamo legitimizoval súčasný Putinov režim a jeho agresívnu politiku voči bývalým krajinám ZSSR.

Vyslovené „radikálne“ názory host'a sa do istej miery pokúsil vyvažovať moderátor programu (20-ročný študent žurnalistiky ukrajinského pôvodu), ktorý v nasledujúcej pasáži rozhovoru obrátil pozornosť diváka na Rusov, ktorí v danom konflikte bojujú na strane Ukrajincov v medzinárodnej Légii Slobody.

Moderátor: „Čo sa týka tých Rusov, ktorí bojujú v medzinárodnej Légii Slobody na Ukrajine, aký je váš postoj k týmto Rusom?“

M. Mamulašvili: „Viete, nepoznám ich osobne, a po druhé, pokiaľ viem, táto légia vznikla po začatí vojny 24. Ale toto bolo potrebné na to, aby si uvedomili, čo sa dialo, pričom toto sa dialo, táto vojna už 9 rokov dozadu. A v každom prípade nemáme kontakt s ruskými jednotkami.“

Moderátor: „Ale podľa vášho názoru, tí Rusi, ktorí bojujú za?“

M. Mamulašvili: „Myslím si, že to robia na ideologickom základe robia to úplne z čistého srdca.“

Moderátor: „Ale považujete ich tiež za vinných, aj napriek tomu, že teraz bojujú na strane Ukrajiny?“

M. Mamulašvili: „Nechcem ich porovnávať s tými Rusmi, keďže prelievajú krv, ale opakujem, ja dúfam, teda myslím si, že to robia z ideologických dôvodov.“

Napriek uvedenému sme však toho názoru, že moderátor v dostatočnej miere nevyvažoval, resp. nereagoval na ďalšie paušalizujúce výroky host'a programu o vine ruského obyvateľstva na vojnovom konflikte a neposkytol tak divákovi všestranné a objektívne informácie o vojnovom konflikte a tým pádom optimálny priestor na jeho správne pochopenie.

Išlo najmä o tieto výroky host'a programu:

Moderátor: „A keď ste spomenuli, že Rusi sú ľudia, ktorí nemôžu spolu existovať s inými, tak máte na mysli všetkých Rusov, alebo len niektorých?“

M. Mamulašvili: „Každého Rusa, lebo každý Rus dnes odsúhlasil Putinovi vojnu v cudzej krajine. Takže za to nesú zodpovednosť nielen politickí predstavitelia, ale celý ruský národ. A to je ten barbarský národ.“

(...)

Moderátor: „Myslíte si, že ruská armáda počas tejto vojny má motiváciu iba všetko rabovať a ničiť, alebo Rusi majú nejakú možno ideologickú motiváciu?“

M. Mamulašvili: „Nie je tam prítomná žiadna ideológia, je to len o tom, aby sa obohatili na účet svojich susedov. To je v podstate ideológia skutočného Rusa. To učia svoje deti a to učia celý ruský národ.“

Podľa nášho názoru bolo žiaduce zo strany moderátora poukázať nielen na Rusov bojujúcich v Légii Slobody, ale i na ruskú opozíciu a jej neľahký boj, ktorý zväzda voči oficiálnej politike Kremľa a s prokremeľskou propagandou, na vysoké tresty hroziace občanom Ruska za vyslovenie nesúhlasu s vojnou na Ukrajine, fakt, že ani podľa prieskumov verejnej mienky nemá vojna v Rusku stopercentnú podporu obyvateľstva, pričom je otázná aj spoľahlivosť týchto prieskumov, na veľké množstvo Rusov v emigrácii a pod. Keďže preberaná téma diskusie bola vysoko aktuálna a bola predmetom legitímneho verejného záujmu, bolo potrebné zaujať profesionálne stanovisko zo strany moderátora a poskytnúť objektívnu spravodajskú analýzu spoločenského problému.

Možno konštatovať, že vyššie citované zovšeobecňujúce negatívne vyjadrenia host'a programu o všetkých Rusoch, na ktoré moderátor dostatočným spôsobom nereagoval uvedením doplňujúcich faktov alebo argumentov alebo položením doplňujúcej alebo vyjasňujúcej otázky, mohli mať za následok porušenie povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky. Možno uviesť, že o zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajstva alebo programu aktuálnej publicistiky Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014 uviedol, že „týmto zákonným obmedzením slobody prejavu (...) sa má predchádzať šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov, ktoré pri ich jednostrannosti (...) zároveň môžu (...) znamenať ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti.“

Hoci teda vyššie uvedené vyjadrenia host'a programu nedosahujú z vyššie uvedených dôvodov intenzitu podnecovania k nenávisti v zmysle § 61 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, v záujme ochrany práv a slobôd iných a verejného poriadku a v záujme zabezpečenia objektivity a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky sa vyžadovala reakcia moderátora na tieto zovšeobecňujúce vyjadrenia.

Na základe vyššie uvedených tvrdení uvedených v analýze predmetného vysielania sme toho názoru, že nedostatočnou reakciou moderátora programu na zovšeobecňujúce negatívne vyjadrenia host'a programu o všetkých Rusoch v odvysielanom programe mohlo dôjsť k porušeniu princípov objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním relácie *Štúdio TA3* zo dňa 27. 5. 2023 **mohlo dôjsť k porušeniu § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Na základe analýzy sme ďalej toho názoru, že vysielateľ **neporušil** ustanovenie **§ 61 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.** V tejto časti navrhujeme podnet posúdiť ako **neopodstatnený.**

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00901)

Monitorované vysielanie: Štúdio TA3
Deň vysielania: 27. 5. 2023
Čas vysielania: 20:00 hod.
Označenie podľa JSO: bez označenia

Išlo o vysielanie ukrajinského redaktora TA3 Vladyslava Jackovj tlmočené do slovenského jazyka.

Moderátor: „Dobrý večer vážení diváci. Dnes o situácii na Ukrajinskom fronte a celkovo o vojne na Ukrajine sa porozprávame s človekom, ktorý proti Rusku bojuje od štrnástich rokov, alebo už piaty raz. V štúdiu mám za česť privítať legendárneho veliteľa medzinárodnej Gruzínskej légie Mamuko Mamulašvili. Vitajte!“

M. Mamulašvili: „Dobrý deň.“

Moderátor: „Na úvod taká otázka Mamuko. Ako by ste pár slovami opísali Gruzínsku légii slovenským divákom?“

M. Mamulašvili: „Gruzínska légia je už od začiatku vojny dobrovoľníckou organizáciou a jednotkou a postupne rastie a dnes je jednou z najväčších medzinárodných jednotiek v boji proti Rusku. Väčšinou naša légia pozostáva z občanov Gruzínska, taktiež aj 30 iných národností, ktoré dnes bránia Ukrajinu.“

Moderátor: „Koľko ľudí je približne pod vašim velením?“

M. Mamulašvili: „Okolo 2000 vojakov.“

Moderátor: „To sú ľudia z hocijakých krajín sveta?“

M. Mamulašvili: „Sú to ľudia väčšinou takí, ktorí majú skúsenosť z boja. A národnosť nezohráva úlohu. Ale mnohí z nich sú spojení s Gruzínskom a sú aj občanmi tejto krajiny.“

Moderátor: „Mamuko, možno je to trochu hrubá otázka, ale prečo vy a vaši spolubojovníci, ktorí sú inej národnosti, ste sa rozhodli bojovať za Ukrajinu?“

M. Mamulašvili: „Ukrajina je veľmi blízkym priateľom Gruzínska. Je dokonca strategickým partnerom. Je to jediná krajina, ktorá pomáhala v ťažkých chvíľach Gruzínsku, takže naša pozícia a to, že sme v Ukrajine považujeme za správne a vojna na Ukrajine je vojna pre každého Gruzínca.“

Moderátor: „A napríklad, čo sa týka ľudí z vašej légie, ktorí nie sú Gruzínci, môžete sa podeliť o to, aká je ich motivácia pomáhať v boji za Ukrajinu?“

M. Mamulašvili: „Mal som stretnutie s každým človekom, ktorý vstupuje do Gruzínskej légie a pýtam sa ich a sanžím sa aj presvedčiť tom, akú má daný človek motiváciu, ktorý prichádza. Každý človek, každá krajina má svoju motiváciu a spája ich jedno. Chcú bojovať za slobodu a za demokraciu.“

Moderátor: „Prejdime k tomu, že ste pred pár dňami prišli na Slovensko. Ako sa vám vo všeobecnosti páči táto krajina? Samozrejme, ak ste stihli niečo pozrieť. A taktiež, s akým cieľom ste zavítali na Slovensko?“

M. Mamulašvili: „Mám mnoho kamarátov v cudzích krajinách, vrátane Slovenska a to všetko je spojené s pomocou pre Ukrajinu. A chcel som využiť možnosť poďakovať sa MO SR, ktoré urobilo veľmi veľa pre Ukrajinu. A taktiež poďakovať sa každému Slovákov, ktorý pomohol pri boji za demokraciu.“

Moderátor: „Ako vnímate možno taký psychologický prechod, napríklad, keď ste pred pár dňami boli na fronte, tam ste počuli rôzne výbuchy, výstrely, sirény v ukrajinských mestách a potom ste prišli sem, na Slovensko, kde nie je vojna, a tu to všetko nie je počuť?“

M. Mamulašvili: „V princípe som si na to zvykol, lebo veľmi často musím cestovať a rozprávať sa s partnermi Ukrajiny v rôznych svetových krajinách. Je to veľký kontrast, to musím povedať, je to úplne iný svet, keď vyjdeš von na ulicu, v meste, kde je mier.“

Moderátor: „A sú veci, ktoré vás môžu napríklad prekvapiť, alebo sa vám nepáčia, alebo naopak vás potešia po tom, ako prídete z frontovej línie do miest kde nie je cítiť vojnu?“

M. Mamulašvili: „Práve naopak, páči sa mi, že ľudia môžu oddychovať, užívať si život. A myslím si, že pre každého vojaka a každému vojakovi to prináša radosť, keď vidí to, že ľudia, obyčajní ľudia, civilisti, môžu jednoducho oddychovať a užívať si život. To je cieľom myslím si každého Ukrajinca, aby bol na svete mier.“

Moderátor: „Čo pre vás, pár slovami, znamená Rusko. Rusko, to je čo?“

M. Mamulašvili: „Rusko je to necivilizovaný štát, barbarský štát, je to posledný barbarský štát, ktorý nemôže existovať v súčasnom svete v harmónii s inými krajinami. Sú to ľudia, ktorí nie sú ochotní spolupracovať a celé svoje dejiny len ničili. Týka sa to aj Gruzínska, aj Ukrajiny, aj iných krajín, ktoré buď boli alebo neboli krajinami bývalého ZSSR.“

Moderátor: „Už sme spomínali, že ste od štrnástich rokov bojovali proti Rusku. Ak je to možné, spomeňte si, aké to boli momenty vo vašom živote. Tiež je známe, že Rusi vás vtedy zobrali do zajatia. Ak môžete o tom hovoriť, tak povedzte, prosím, pár vecí o tom, ako ste prežili to zajatie.“

M. Mamulašvili: „Ako ešte teenager bol som u generála a ten vysvetľoval, čo to je Rusko. Sú to barbari, ktorí, opakujem, nemôžu spolu žiť s inými národmi. Rusko po rozpade ZSSR napadlo ako prvý Gruzínsko, boli sme prvou obeťou ruskej agresie za tieto roky, dokonca niekoľkokrát. Čiže za tieto roky som videl, čo také je Rusko. Nerád rozprávam o politike iných krajín, odporúčal by som im, aby sa pozreli do histórie Ruska a pochopili, nakoľko nebezpečná je táto krajina a aké nebezpečenstvo predstavuje nielen pre Ukrajinu, ale aj pre krajiny, ktoré sa nachádzajú na hraniciach s Ukrajinou.“

Moderátor: „A čo sa týka vášho zajatia?“

M. Mamulašvili: „Moje zajatie? Keď som mal 14 rokov, viete, je to jedno z najťažších období v živote a bol to moment, kedy som pochopil, čo predstavuje Rusko. Bolo to aj bolestivé.“

Moderátor: „A keď ste spomenuli, že Rusi sú ľudia, ktorí nemôžu spolu existovať s inými, tak máte na mysli všetkých Rusov, alebo len niektorých?“

M. Mamulašvili: „Každého Rusa, lebo každý Rus dnes odsúhlasil Putinovi vojnu v cudzej krajine. Takže za to nesú zodpovednosť nielen politickí predstavitelia, ale celý ruský národ. A to je ten barbarský národ.“

Moderátor: „Čo sa týka tých Rusov, ktorí bojujú v medzinárodnej Légii Slobody na Ukrajine, aký je váš postoj k týmto Rusom?“

M. Mamulašvili: „Viete, nepoznám ich osobne, a po druhé, pokiaľ viem, táto légia vznikla po začatí vojny 24. Ale toto bolo potrebné na to, aby si uvedomili, čo sa dialo, pričom toto sa dialo, táto vojna už 9 rokov dozadu. A v každom prípade nemáme kontakt s ruskými jednotkami.“

Moderátor: „Ale podľa vášho názoru, tí Rusi, ktorí bojujú za?“

M. Mamulašvili: „Myslím si, že to robia na ideologickom základe, robia to úplne z čistého srdca.“

Moderátor: „Ale považujete ich tiež za vinných, aj napriek tomu, že teraz bojujú na strane Ukrajiny?“

M. Mamulašvili: „Nechcem ich porovnávať s tými Rusmi, keďže prelievajú krv, ale opakujem, ja dúfam, teda myslím si, že to robia z ideologických dôvodov.“

Moderátor: „Nedávno ste boli v prvej línii frontu, povedzte nám, aj pre slovenských divákov, aká je tam skutočná situácia, aby sme mali o tom nejakú predstavu a jasnosť v tom. Samozrejme, ak môžete o tom hovoriť.“

M. Mamulašvili: „Môžem povedať, že situácia sa pomaly preklápa pre našu výhodu, pre Ukrajinu. Rusi už stratili motiváciu a stratili ju už v podstate po troch mesiacoch tejto vojny. A v princípe nemajú sa za čo biť, za čo bojovať, okrem krádeží, znásilňovania, únosov detí. A v tomto momente si myslím, že sú úplne demoralizovaní a je pre nich ťažko nosiť zbraň. Hoci existuje časť týchto vojakov, ktorí chcú ešte okrádať Ukrajincov a ktorí radi berú do ruky zbrane. Ale dúfam, že v blízkej budúcnosti už nebudú.“

Moderátor: „Mamuko, vy bojujete proti Rusom už takmer piatykrát. Zmenil sa nejak ich štýl vedenia vojny, alebo je to rovnaké?“

M. Mamulašvili: „Nijak sa nezmenil. Ruská armáda sa nevyvíjala a nevyvíja sa. Môžem povedať, že už od 90. rokov, som si istý, že sa nevyvíjali ani od rozpadu ZSSR. Takže ich taktika sa nemení, ostávajú takými barbarskými, akými boli vždy a do dnešných dní bojujeme v podstate s barbarmi.“

Moderátor: „Myslíte si, že ruská armáda počas tejto vojny má motiváciu iba všetko rabovať a ničieť, alebo Rusi majú nejakú možno ideologickú motiváciu?“

M. Mamulašvili: „Nie je tam prítomná žiadna ideológia, je to len o tom, aby sa obohatili na účet svojich susedov. To je v podstate ideológia skutočného Rusa. To učia svoje deti a to učia celý ruský národ.“

Moderátor: „A čo sa týka ukrajinských vojakov, ako ich môžete porovnať z vojenského hľadiska, sú lepší ako Rusi, alebo v čom ich vedenie vojny je odlišné od ruskej armády?“

M. Mamulašvili: „Ukrajinská armáda, sledoval som jej vývoj už od začiatku vojny, lebo Gruzínsko bolo prvé, ktoré začalo trénovať ukrajinskú armádu, od roku 2014 a teraz je nás najviac bojaschopných armád na svete, prešla si už v podstate 9 rokov vojny.“

Moderátor: „Poznamenali ste, že ukrajinská armáda má veľa skúseností. Myslíte si, že si Ukrajina zaslúži byť členom NATO?“

M. Mamulašvili: „Myslím si, že Ukrajina sa určite stane členskou krajinou NATO a Ukrajina už má svoj vlastný vojenský štandard a má nazbierané skúsenosti a Ukrajina to ukázala v praxi a dokázala to, že je jednou z najviac bojaschopných armád a môže byť z najviac bojaschopných členov NATO.“

Moderátor: „Pokiaľ ide napríklad o to, že Rusko na medzinárodnej úrovni, ale aj vo svete pred celoplošnou inváziou bolo považované za štát, ktorý má druhú najefektívnejšiu armádu vo svete, podľa vás, prečo sa to tak považovalo, keďže sa teraz v praxi ukazuje, že to zrejme nie je tak.“

M. Mamulašvili: „Myslím si, že je to o PR, o propagande, ktorú Rusko publikovalo do sveta. A myslím si, že Rusko prakticky je vojensky impotent, lebo Rusko nedokáže bojovať.“

Moderátor: „Ale ukrajinskí vojaci, aj iní vojaci, ktorí bojujú na strane Ukrajiny to musia mať asi na bojisku ťažké. Keďže ruská armáda má prevahu v počte. Alebo nie?“

M. Mamulašvili: „Myslím si že dnes existuje vojna kvality voči kvantite. Keďže dostávame techniku od západných partnerov, tak my máme tú výhodu, že musíme cítiť ich prevahu v kvalite.“

Moderátor: „Keď Rusi vo svojich médiách hovoria, že majú moderné zbrane, tak keď ste boli na fronte, videli ste tam nejaké moderné ruské technológie, alebo zbrane? Taktiež, či je pravda, že teraz napríklad Rusi začínajú viac používať na fronte staré sovietske tanky alebo zbrane?“

M. Mamulašvili: „Je to výzbroj zo ZSSR a nemyslím si, že by vyvíjali niečo po rozpade ZSSR. Niečo síce majú, ale nedá sa to porovnať s tým a s tou výzbrojou, ktorá bola vyvinutá a vyrobená ešte pred tým. Ale Rusko v súčasnosti bojuje hlavne so sovietskymi zbraňami. A jediné privilegium a výhoda, ktorú dnes majú, to je počet.“

Moderátor: „Čo môžete povedať o všetkými spomenutej protiofenzíve? Čo si o tom myslíte ako vojak?“

M. Mamulašvili: „Myslím si, že protiofenzíva nie je to nejaký špecifický deň, kedy sa to vyhlási, a v ten deň celá armáda začne útočiť. To nie je tak, ako to je vo filmoch. Je to veľmi ťažký, náročný proces a môžem povedať, že protiofenzíva prebieha už teraz. Ukrajinská armáda sa presúva hoci aj malými krokmi na rôznych úsekoch frontu. A tak, že v rámci poskytovania západných modelov výzbroje. Ukrajina môže nakupovať na svoje územie už toto leto.“

Moderátor: „Čiže, dá sa považovať, že ofenzíva už začala?“

M. Mamulašvili: „Áno, podľa mňa tie kroky a postup prebieha na línii boja, tak si myslím, že už sa to začalo.“

Moderátor: „Môže podľa vás táto ofenzíva zásadne zmeniť situáciu na fronte? A môže sa táto vojna skončiť aj na konci tohto roka?“

M. Mamulašvili: „Veľmi dúfam, že sa vojna skončí už toto leto. A v každom prípade, urobíme preto všetko.“

Moderátor: „To znamená, že také myšlienky sú dokonca aj medzi velením, že sa vojna môže skončiť koncom tohto leta?“

M. Mamulašvili: „Áno, určite. Všetko závisí od počtov zbraní, ktoré nám dodajú naši partneri.“

Moderátor: „Totiž to chcete povedať, že sa vojna skončí v tom zmysle, že Ukrajina si vráti všetky dočasne okupované územie?“

M. Mamulašvili: „Áno, áno.“

Moderátor: „Aj vrátane Krymu?“

M. Mamulašvili: „Áno, samozrejme.“

Moderátor: „Ako by ste opísali, čo pre vás znamená víťazstvo Ukrajiny? Ako by ste ho zadefinovali?“

M. Mamulašvili: „Víťazstvo Ukrajiny k danému momentu je to víťazstvo demokracie. V prvom rade. Ukrajina je dnes jediné miesto, kde prebieha fyzický boj za demokraciu vo svete. A myslím si, že mnohé krajiny to chápu. A dúfam, a chcem v to veriť, že všetci Slováci chápu, čomu Ukrajina dnes čelí. A nakoľko je to náročné pre krajinu, ako je Ukrajina. A dnes zastaviť prakticky takúto hordu, akou je ruská armáda.“

Moderátor: „A teraz ohľadom Gruzínska a o vašej vlasti. Myslíte si, že po víťazstve Ukrajiny bude šanca vrátiť dočasne okupované územie Gruzínska?“

M. Mamulašvili: „Určite si Gruzínsko prinavrátia tieto územia a ukrajinská vojna priamo vplýva na to, čo sa uskutoční v Gruzínsku. A myslím si, že mnoho Gruzíncov to chápe. A práve preto je dnes najviac Gruzíncov na frontovej línii oproti iným cudzincom.“

Moderátor: „Pokiaľ ide o Gruzíncov a protesty, nedávno v Gruzínsku došlo k protestom proti zákonu zahraničných agentov. A potom aj tu, v západných krajinách dúfali, že to nejako prispeje k tomu, že proruská vláda možno odstúpi. Prečo podľa vás protesty sa zastavili a už nepokračujú?“

M. Mamulašvili: „V prvom rade v Gruzínsku k dnešnému dňu máme absolútne proruskú vládu, ktorá neodpovedá na žiadne reakcie a potreby gruzínskeho spoločenstva. A prijatie zákona o zahraničných agentoch bol ďalší pokus o rusifikáciu Gruzínska. Bol to pokus vlády, ktorý skončil veľmi zle. A prečo nepokračovali tieto protesty? Na to je len jedna odpoveď. A je to na gruzínskej opozícii, aby sa konsolidovala a oni nedokázali zorganizovane doviest' tieto akcie do logického konca.“

Moderátor: „A to, čo hovoria médiá tu, aj v iných krajinách, že po skončení vojny po víťazstve Ukrajiny Rusko sa môže rozpadnúť. Je to naozaj reálne? Či sú to možno len nejaké špekulácie?“

M. Mamulašvili: „Nemyslím si. Myslím si, že Rusko už je na ceste k rozpadu a bude sa rozpadat' na federácie a sú už na to predpoklady. Takže krajiny, ktoré dnes násilne sú v Ruskej federácii, skôr či neskôr pochopia, že Rusko nie je až tak nebezpečné a môžu od neho odísť. Ukrajina na to poukázala ako príklad.“

Moderátor: „A teraz o Bachmute. Nedávno bolo oznámené, že ukrajinská armáda postúpila 2 km okolo Bachmutu a tiež tam vyčistila niekoľko okresov. Čo môžete povedať o tomto meste? Aká je tam situácia? Rusi naozaj z tadiaľ odchádzajú a už pochopili, že je to tam zbytočné mŕňať sily, alebo ešte stále tam ostávajú?“

M. Mamulašvili: „V Bachmute a aj na iných úsekoch frontu ide ofenzíva smerom vpred, ale dúfam, že aj Bachmut, aj iné miesta a mestá budú de okupované.“

Moderátor: „Mamuko, ste osoba, ktorá prešla piatimi vojnami proti Rusku. Aký záver je možno vyvodiť z tejto vojny proti Rusku?“

M. Mamulašvili: „Nepovedal by som, že v tejto vojne nám Rus ukázala niečo nové. Ja mám neustále deja-vu s tým, čo sa dialo v Gruzínsku. Ako v podstate zabíjali civilistov, a to isté robia aj na Ukrajine. Videl som fotografie rôznych fotografov, ktorí fotili v 90-tych rokoch v Gruzínsku, je to o tom, ako vraždili civilistov a to isté sa dialo v Buči, v kyjevskej oblasti, takže tam nie je žiaden rozdiel. Čiže tá istá krutosť s ktorou zabíjali v Gruzínsku, tak s tou istou zabíjajú aj na Ukrajine. Bohužiaľ ruská vláda a to musí pochopiť každý Európan.“

Moderátor: „Bojujete skôr 30 rokov a asi ste si do istej miery zvykli na toto všetko. A taktiež ste spomenuli, že to je vaša práca. Čo budete robiť, keď sa skončí vojna na Ukrajine?“

M. Mamulašvili: „Viete, Gruzínska légia bude tam, kde bude prebiehať ruská agresia. Gruzínska légia bude existovať po vojne, keď bude Ukrajina de okupovaná a Gruzínska légia bude sa všetkými silami snažiť dosiahnuť rozpad Ruska.“

Moderátor: „Na Slovensku Ukrajinu podporuje veľa ľudí. Medzi nimi aj organizácia Mier na Ukrajine, ktorá na čele s českou iniciatívou Dar pre Putina zorganizovali zbierku na zariadenie Božena 5 slovenskej výroby, ktoré pomôže odmiňovať ukrajinské územie. Vy ako vojak, myslíte si, že míny vo všeobecnosti ale aj zamínované územia sú veľmi problematickou a hroživou súčasťou vojny na Ukrajine?“

M. Mamulašvili: „Áno, po vojne je to jeden z najväčších problémov, ktorej musí vláda čeliť.“

Moderátor: „Aký máte pocit z toho, že Slováci spolu s Čechmi rýchlo zareagovali na nedávne informácie a štatistiky o veľkom počte zamínovaných území na Ukrajine a urobili danú zbierku? Ako to vnímate?“

M. Mamulašvili: „Myslím si, že je to veľmi dobré. Slovenská spoločnosť musí byť aktívne v procesoch, ktoré prebiehajú na Ukrajine. Lebo Slovensko je jednou z krajín, ktoré susedia s Ukrajinou a to, čo prenáša Rusko, to sa týka aj Slovenska a iných krajín. Takže, myslím si, že je to veľmi dobrý krok toto spustenie tejto iniciatívy. A je dobre, že sa pripravuje pomoc Ukrajine.“

Moderátor: „V európskych krajinách, ale aj tu existujú také naratívy, že by sa Ukrajine malo prestať pomáhať z vojenského, ale aj iných hľadísk. Ako by ste zareagovali na takého vyjadrenia od týchto ľudí?“

M. Mamulašvili: „Myslím si, že je to ruská propaganda a ruská provokácia. Chcel by som aby každý Slovak, Čech a Poliak sám prišiel, pozrel si a presvedčil sa o tom, čo urobili Rusi s tými okupovanými územiami, aby pochopili, aké nebezpečenstvo v sebe prináša Rusko. A čo so sebou prináša ruský svet a na základe toho potom si môžu urobiť závery o tom, či treba zastavovať Ukrajinu akúkoľvek pomoc.“

Moderátor: „A aký by bol váš odkaz najprv Slovákom a potom aj Ukrajincom, ktorí boli nútení odísť na Slovensko po totálnej invázii?“

M. Mamulašvili: „Slovákovi chcem povedať, že je to blízky národ, ktorý podporoval aj Gruzínsko a podporuje aj Ukrajinu a chcel by som sa poďakovať každému Slovákov za toto.“

*A Ukrajincom chcem povedať, že veľmi skoro, za chvíľku sa vrátite do svojich domovov.
A v blízkej budúcnosti úplne oslobodíme Ukrajinu a každý z vás bude mať možnosť budovať
novú krajinu.“*

Moderátor: *„Takýmito peknými slovami končíme náš rozhovor s veliteľom Gruzínskej légie
M. Mamulašvilim. Ďakujeme vám veľmi pekne za všetok váš čas a za to že ste prišli,
Mamuko.“*

M. Mamulašvili: *„Ďakujem, sláva Ukrajine.“*

Moderátor: *„Milí diváci, ďakujeme vám, že ste boli s nami a že ste nás sledovali. Uvidíme sa
v ďalšom diele Štúdia TA3.“*